

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. №2456-VI. URL: <http://www.zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Василенко Д.В. Бюджетна децентралізація як спосіб реалізації державної бюджетної політики. Науковий блог «Національний університет «Острозька академія». – 2016. URL: <http://naub.oa.edu.ua/2015>
3. Войтович Т.Б. Основні проблеми формування доходів місцевих бюджетів в Україні та шляхи їх подолання. Стратегічні орієнтири. 2012. URL: <http://libfor.com>
4. Дем'янишин В.Г., Малярчук А.К. Концептуальні засади місцевих бюджетів. Світ фінансів. 2006. № 1(6). С. 5–18.
5. Іванов С.Я. Податкові надходження місцевих бюджетів як основа фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування. Інвестиції: практика та досвід. Київ. 2014. № 12.
6. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>
7. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 02.08.2017 р. № 2119-19 зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
8. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 14.03.2017 р. № 1923-VIII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
9. Офіційний сайт Децентралізація влади. URL: <http://www.decentralization.gov.ua>
10. Офіційний сайт Департаменту фінансів Вінницької обласної державної адміністрації. URL: <http://vingfu.gov.ua/>

E-mail: E111ennn@ukr.net

УДК 336.143:336.743

Мирончук В.М.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Вінницький навчально-науковий інститут економіки
Тернопільського національного економічного університету

ПРОБЛЕМИ УЗГОДЖЕНОСТІ МЕХАНІЗМІВ БЮДЖЕТНОЇ І МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

У запропонованій статті систематизовано взаємозв'язки, які відображають залежність між елементами грошово-кредитної і бюджетної політики. Виявлено та відображено характер зв'язків між відповідними структурними елементами бюджетної політики (доходи, витрати та борг) та грошово-кредитної політики (грошова маса, процентна ставка, валютний курс). Крім проблем забезпеченості економіки країни грошовою масою, при розгляді питань узгодженості механізму бюджетної і монетарної політики, виділено проблему взаємозв'язку валютно - курсової та бюджетної політики. Виявлено, що на сьогоднішній день однією з проблем регулювання бюджетного і монетарного механізмів є узгодження дій уряду і Національного банку України й уникнення заміщення монетарних інструментів фіскальними, що негативно впливає на розвиток економіки.

Ключові слова: бюджетна політика, монетарна політика, інструменти монетарної політики, інфляція, валютно-курсова політика, монетизація економіки.

ПРОБЛЕМЫ СОГЛАСОВАННОСТИ МЕХАНИЗМОВ БЮДЖЕТНОЙ И МОНЕТАРНОЙ ПОЛИТИКИ ГОСУДАРСТВА

Мирончук В.М.

В предлагаемой статье систематизированы взаимосвязи, отражающие зависимость между элементами денежно-кредитной и бюджетной политики. Обнаружено и отражено характер связей между соответствующими структурными элементами бюджетной политики (доходы, расходы и долг) и денежно-кредитной политики (денежная масса, процентная ставка, валютный курс). Кроме проблем обеспеченности экономики страны денежной массой, при рассмотрении вопросов согласованности механизма бюджетной и монетарной политики, выделено проблему взаимосвязи валютно - курсовой и бюджетной политики. Выявлено, что на сегодня-

няшиий день одной из проблем регулирования бюджетного и монетарного механизмов является согласование действий правительства и Национального банка Украины и избежания замещения монетарных инструментов фискальными, что негативно влияет на развитие экономики.

Ключевые слова: бюджетная политика, монетарная политика, инструменты монетарной политики, инфляция, валютно-курсовая политика, монетизация экономики.

PROBLEMS OF AGREEMENT BETWEEN MECHANISMS OF THE BUDGET AND MONETARY POLICY OF THE STATE

Myronchuk V.

In the proposed article, relations between the elements of monetary and fiscal policy are systematized. The nature of the links between the corresponding structural elements of the budget policy (income, expenses and debt) and monetary policy (money supply, interest rate, exchange rate) are revealed and reflected. In addition to the problems of securing the country's economy by money supply, when considering the issues of coherence of the mechanism of fiscal and monetary policy, the issue of the interrelations between the monetary and fiscal policy is highlighted. It is revealed that today one of the problems of regulation of budgetary and monetary mechanisms is the coordination of the actions of the Government and the National Bank of Ukraine and the avoidance of substitution of monetary instruments by fiscal, which negatively affects the development of the economy.

Keywords: fiscal policy, monetary policy, monetary policy instruments, inflation, currency exchange rate policy, monetization of the economy.

Постановка проблеми. Ефективність державного регулювання фінансового сектору економіки країни залежить від багатьох факторів, серед яких основне місце посідає узгодженість механізмів бюджетної і грошово-кредитної політики держави та, відповідно, її інструментарію. При цьому визначення пріоритетності застосування зазначених механізмів є досить спірним, що зумовлено тісним зв'язком обох з обігом грошей та інших матеріальних цінностей.

Неузгодженість грошово-кредитної та бюджетної політики породжує нестабільність як фінансової системи в цілому так і державних фінансів й банківської системи зокрема. Прикладом такого явища може бути висока дохідність ОВДП, що одночасно як стимулює збільшення вартості ресурсів на грошовому ринку, так і нівелює зусилля центрального банку по зниженню відсоткових ставок.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам узгодженості проведення бюджетної і монетарної політики присвячено праці відомих вітчизняних і зарубіжних науковців, а саме: А. Вагнера, В.М. Гейця, А.А. Гриценко, А.І. Даниленко, Дж.М. Кейнса, В.В. Козюка, В.Д. Лагутіна, М.І. Савлука, Е. Хансена та ін.

Мета статті. Метою даної статті є визначення взаємозв'язків між елементами монетарної та бюджетної політики, ефективне функціонування яких забезпечує стабільне економічне зростання.

Виклад основного матеріалу. Монетарна і бюджетна політика тісно пов'язані між собою, тому ефективність їхньої реалізації залежить від умілого поєднання їх методів і інструментів, визначення відповідальності та результативності кожної з політик за досягнення спільних цілей щодо розвитку фінансової системи держави.

При узгодженні бюджетного та грошово-кредитного механізмів велике значення має правильне використання інструментарію. Так надмірне збільшення розміру емісії грошей з врахуванням фактору часу та податкового навантаження призводить до порушення балансу попиту і пропозиції. Адже високі податки руйнують процес виробництва, а емісія, яка перевищує потреби обігу і виробництва, породжує інфляційні

процеси. У свою чергу одним із наслідків необґрунтованого стиснення грошової маси є нестійкий стан фінансової системи, оскільки ажіотажний попит на гроші охоплює більшість суб'єктів ринку, набуваючи глобального характеру і дезорганізує все грошово-товарне господарство. При цьому держава втрачає значну частину емісійного доходу, адже її отримують емітенти грошових сурогатів або іноземної валюти, якщо її обіг є допустимим на території країни.

Зазначені умови перетворюють показник інфляції на базовий елемент монетарної і бюджетної політики, що замикає на собі основні ланки здійснюваної фінансово-економічної діяльності. Адже саме рівень інфляції є основою визначення необхідного обсягу грошової маси.

На сьогоднішній день можна спостерігати певну неузгодженість дій між урядом і Національним банком України у сфері регулювання інфляційних процесів, що пов'язано з природою їх виникнення. Одночасне використання урядом та НБУ взаємовиключних інструментів управління інфляцією призводить до заміщення монетарних інструментів фискальними, що заважає адекватному регулюванню економіки з боку Національного банку. Отже, однією з найважливіших проблем, що постає перед владою, є проблема вибору оптимальної стратегії взаємодії уряду і Національного банку для збереження стійких темпів економічного зростання та досягнення цільових показників розвитку національної економіки.

В табл. 1 систематизовані взаємозв'язки, які відображають залежність між елементами грошово-кредитної і бюджетної політики. В кожній клітинці відображений характер зв'язків між відповідними структурними елементами. На основі інтенсивності зворотних зв'язків зроблено висновок, які елементи залежать один від одного найсильніше.

Перерахуємо основні висновки, які зроблені виходячи з виявлених взаємозв'язків:

1) Державний борг тісно пов'язаний з процентною ставкою. Держава є важливим учасником кредитного ринку і, отже, впливає на попит грошових ресурсів. Крім того, прибутковість національних облігацій детермінує рівень безризикової ставки. Отже, дії уряду у разі збільшення запозичень здатні привести до підви-

Таблиця 1. Прямі і зворотні зв'язки грошово-кредитної і бюджетної політики

		Грошово-кредитна політика		
		Грошова маса	Процентна ставка	Валютний курс
Бюджетна політика	Доходи	#	#	+
	Витрати	+	#	#
	Борг	#	+	+

Примітка: + – інтенсивність зв'язків істотна і постійна; # – інтенсивність зв'язку обумовлена специфікою конкретних ситуацій.

Джерело: складено автором самостійно

Таблиця 2. Динаміка показників бюджетної політики України у 2012-2016 рр., млрд грн

Показники	Роки				
	2012	2013	2014	2015	2016
Доходи	346,1	339,2	357,1	534,7	616,3
Видатки	396,8	403,5	430,2	576,9	684,9
Дефіцит	53,4	64,7	78,1	45,2	70,1
Державний внутрішній борг	190,5	257,0	461,0	508,0	670,6
Державний зовнішній борг	208,9	223,3	486,0	825,9	980,2

Джерело: складено автором на підставі [1; 2]

щення процентних ставок, в той час як низький попит на кредитні ресурси означає високу боргову стійкість держави і зниження рівня процентних ставок.

2) Зовнішній державний борг прямо пов'язаний з валютним курсом, який також схильний до дії припливу і відпливу капіталу у вигляді відповідних запозичень. Їхнє збільшення здатне викликати зростання курсу національної валюти за умови конвертації боргу з іноземної валюти у місцеву. У свою чергу, необхідність погашення зовнішньої заборгованості є чинником, який сприяє зниженню курсу валюти. Причому, чим вище обсяги заборгованості, що погашають, тим сильніше знизиться курс національної валюти. У той же час надання позик іншим державам формує протилежний процес.

3) Зв'язок державного боргу з грошовою масою неоднозначний і здатний проявлятися лише у разі серйозних збоїв у грошовому обігу і недостатній ліквідності в економіці.

4) Валютний курс може впливати на обсяг сплачених податків, особливо в експортно орієнтованій економіці. Обсяг експорту при девальвації національної валюти зростає, а при ревальвації - знижується. При імпорті спостерігається зворотна ситуація: девальвація викликає подорожчання і, відповідно зниження обсягів імпорту, а ревальвація - зростання за рахунок здешевлення.

5) Між доходами і грошовою масою може спостерігатися взаємозв'язок обсягу стягнутих податків з грошовою масою. Якщо у структурі формування валового випуску істотну роль відіграють сезонні фактори, які зумовляють відповідні коливання грошової маси і податкових надходжень в різні періоди календарного року.

6) Зв'язок обсягу податкових надходжень до бюджету з процентною ставкою полягає в тому, що зростання ставки стримує ділову активність економічних агентів і, отже, в майбутньому періоді не відбудеться збільшення обсягу податкових надходжень.

7) Державні витрати є одним із параметрів, що враховуються центральним банком в рамках політики грошової пропозиції. Це пов'язано з тим, що органи державного управління пред'являють значний попит

на грошову ліквідність при формуванні та виконанні бюджетів усіх рівнів. У свою чергу, зростання державних витрат, особливо соціального характеру, формує додаткову грошову пропозицію, яка зумовлює збільшення платоспроможного попиту в економіці.

8) Витрати у вигляді державних інвестицій можуть фінансуватися за рахунок запозичень і, отже, вплинути на рівень процентної ставки. Але задля забезпечення боргової стійкості держави центральний банк може вжити заходи щодо зменшення процентної ставки, таким чином знижуючи вартість позикових ресурсів і спрощуючи рефінансування боргу.

9) Динаміка валютного курсу здатна вплинути на величину бюджетних витрат. Зростання курсу національної валюти призводить до скорочення валютних надходжень експортерів при конвертації, а отже, доходів одержуваних державою від оподаткування. Навпаки, низький курс національної валюти дозволяє уряду отримати додаткові доходи від оподаткування експортних надходжень, за рахунок яких буде збільшено видатки.

Отже, існування прямих і зворотних зв'язків і їх інтенсивність передбачає тісний взаємозв'язок між монетарною і бюджетною політикою.

Зміни у параметрах реалізації бюджетної і монетарної політики, впливають на реальний сектор економіки. Обсяг державного боргу, є основним чинником, який впливає на заходи монетарної політики і визначає спрямованість використання її інструментів. Також суттєво впливають доходи і видатки Державного бюджету на грошову масу в країні (табл. 2).

Як свідчать дані табл. 2, невід'ємним атрибутом проведення бюджетної політики країни у 2012-2016 рр є існування дефіциту Державного бюджету. Як відомо, бюджетний дефіцит призводить до збільшення внутрішніх запозичень, що, у свою чергу, є причиною зростання відсоткових ставок на ринку державного боргу. Найбільше значення бюджетного дефіциту спостерігалось у 2014 році і становило 78,1 млрд грн, найменше значення у 2015 році – 45,2 млрд грн. Таке істотне зниження дефіциту бюджету пов'язане зі зростанням показника доходів державного бюджету у відповідні роки на 50,07% та державного внутрішнього та зовнішнього боргу, які у 2015 році зросли у

1,79 та 2,17 рази проти аналогічних показників 2014 року. Слід відмітити, що показник державного зовнішнього боргу переважає над внутрішнім, що потенційно збільшує негативні наслідки девальвації національної валюти і посилює залежність державних фінансів від попиту і пропозиції на світових фінансових ринках.

На тлі коливання показників бюджетної політики, що відображені у таблиці 2, відбулися істотні зміни у динаміці показника інфляції.

Оцінювання інфляційних процесів передбачає використання ряду індикаторів, що відображають розміри грошової маси у країні. Враховуючи тісний взаємозв'язок зазначених показників розглянемо зміни, що відбулися у розмірі грошової маси в Україні за 2012-2016 роки (рис. 1). Наголосимо, що особливу увагу потрібно приділити співвідношенню готівкової і безготівкової частини грошової маси. Адже, чим нижча частина готівки, яка знаходиться поза банками у загальній грошовій масі, тим ефективніша і розвиненіша грошова система держави. У країнах з розвинутою економікою у структурі грошової маси частка готівки не перевищує 5-7%. В Україні ж через зниження довіри населення до банківської сфери, внаслідок фінансової кризи, інфляційних очікувань, низьких доходів населення та інших факторів, майже четверта частина грошової маси обертається поза банками і не контролюється банківською системою.

Дані рис. 1 свідчать про високу динаміку зростання показника грошової маси в Україні за період 2012-2016 років. У 2012-2013 роках динаміка пропозиції готівки відповідала макроекономічній ситуації та була достатньою для обслуговування економічних процесів. Обсяг готівки поза банками у 2013 році становив 203,25 млрд грн і збільшився у 2012 році на 10,6 млрд грн, а у 2014 році – на 34,5 млрд грн і склав 237,78 млрд грн. Починаючи з 2014 року у країні склалася складна макроекономічна та соціально-політична ситуація, яка позначилася на стані грошового і готівкового обігу.

Основною складовою зростання грошової маси у 2015 році були готівкові кошти поза депозитними корпораціями переважно через вплив коштів

з депозитних рахунків та їхню трансформацію у готівку. Так готівкові кошти в обігу поза банками збільшилися у 2015 році на 45,2 млрд грн і становили – 282,95 млрд грн [3].

У 2016 році порівняно з 2012 роком значення усіх грошових агрегатів збільшилися в середньому в 1,6 разів. Зокрема, агрегат М0 зріс на 38,72%, М1 – на 41,30%, М2 – на 38,15%, а М3 – відповідно на 37,83%.

Як видно із наведених даних за аналізований період частка готівки постійно зменшується, що пов'язано як із збільшенням грошової маси, так із поверненням депозитів населення до банківської системи. Агрегат М1 є достатньо інформативним він характеризує частину грошової маси, яка не використовується для розвитку економіки. Цей агрегат містить гроші поза банками й вкладення економічних суб'єктів в національній валюті, які можуть бути використані негайно.

Науковці давно встановили, що між широкими агрегатами, тобто М2 чи М3, існує тісний зв'язок з інфляцією, але цей зв'язок є нестабільним. Загалом на рівень інфляції здійснює вплив не тільки кількість грошей в обігу, але і багато інших факторів. Якщо розглянути скільки часу проходить між тим як в обігу збільшилась кількість готівки та інфляцією, то зробимо висновок, що зміни відбуваються не моментально. Доведено, що ефект від влиття готівки в обіг почне діяти на інфляцію тільки через рік або два роки.

При вивченні механізму грошово-кредитного регулювання інфляції важливим показником є рівень монетизації. Адже монетизація економіки характеризує ступінь забезпеченості економіки грошовими коштами, необхідними для здійснення розрахунків і платежів й відображає забезпеченість процесів споживання та виробництва відповідною грошовою масою.

Завдяки рівню монетизації оцінюються можливості економічного зростання держави. Так достатній його рівень є важливою передумовою для економічного розвитку. Адже за умови коли грошові канали будуть наповнені потрібними коштами можливе стабільне функціонування виробничо-господарського сектору, розвиток фінансової і банківської сфери, нагромадження заощаджень населення.

На рівень монетизації впливають різні чинники. Так, зниження рівня монетизації економіки може статися через згорання грошових відносин внаслідок зростання доларизації та бартеру при розрахунках. Також на рівень монетизації впливають інфляційні процеси та коливання попиту на грошові кошти.

На рис. 2 наочно відображено рівень монетизації економіки України протягом 2012 - 2016 років.

Як свідчать дані рис. 2, рівень монетизації в Україні у 2012-2014 рр. мав тенденцію до зростання. З 2014 по 2016 рр ситуація кардинально змінилась. Так найвище значення рівня монетизації було

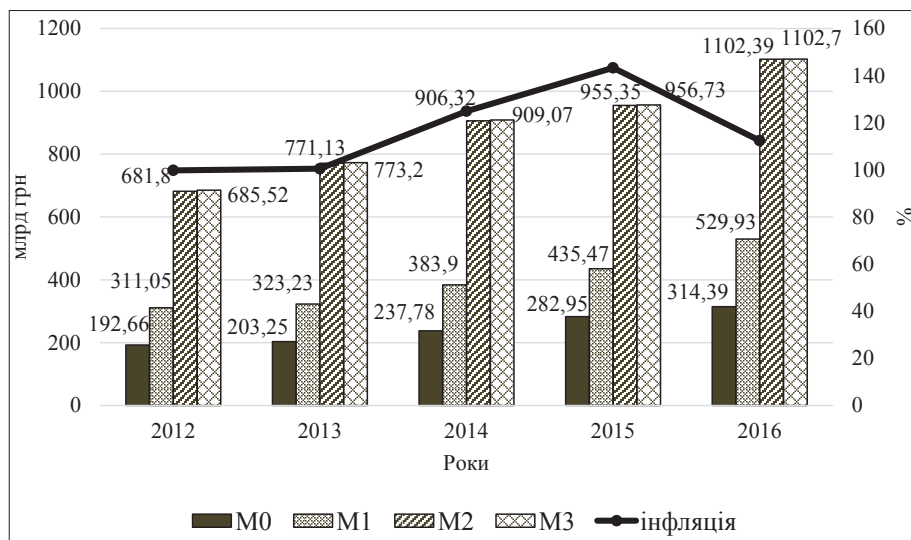

Рис. 1. Динаміка грошових агрегатів України за 2012-2016 роки

Джерело: складено автором на підставі [3]

зафіксоване у 2014 році і становило 57,8%, найнижче – у 2016 р (46,3%). Зменшення показника на 11,5п.п. дозволило стверджувати те, що рівень монетизації економіки в Україні є значно нижчим за нормативний рівень (70-80%), це, у свою чергу, свідчить про недостатній рівень забезпеченості економіки грошовою масою.

Крім проблем забезпеченості економіки країни грошовою масою при розгляді питань узгодженості механізму бюджетної і монетарної політики слід виділити проблему взаємозв'язку валютно-курсової та бюджетної політики. Адже за допомогою валютно-курсової політики здійснюється вплив на стан платіжного балансу, темпи інфляції тощо.

На сьогодні в Україні Національний банк при реалізації валютно-курсової політики застосовує режим регульованого плаваючого валютного курсу. У табл. 3, наведено дані щодо зміни курсу національної грошової одиниці стосовно іноземних валют.

Таблиця 3. Зміна курсу гривні стосовно іноземних валют у 2012-2016 років

Валюта	Роки				
	2012	2013	2014	2015	2016
Долар США	7,99	7,99	15,76	24,00	27,19
Євро	10,53	11,04	19,23	26,22	28,42

Джерело: складено автором на підставі [5]

Як свідчать дані табл. 3, зміна курсу гривні відносно іноземних валют мала тенденцію до зростання. Так у 2012 році Національний банк встановлював офіційний курс гривні до долара США на рівні середньозваженого курсу продавців і покупців, що склався на валютному ринку з можливим відхиленням $\pm 2\%$. Офіційний курс гривні протягом 2012 року майже не змінився, знизившись відносно долара США на 0,04%. За підсумками 2012 року відбулось послаблення долара США відносно євро, внаслідок цього гривня за офіційним курсом знизилась відносно євро на 2,3% [6].

Обмінний курс гривні до долара США у 2013 році залишився незмінним, а курс євро збільшився. У цілому за 2013 рік гривня за середньозваженим курсом знецінилась відносно долара США: 1) за операціями з безготівковими доларами США на 1,2%; 2) за операціями з продажу банками готівкових доларів США на 2,4% [7].

У 2014 році через складну політичну ситуацію в країні і розгортання військових дій на сході, на внутрішньому ринку підвищився попит на іноземну валюту та спостерігалась надмірна курсова мінливість гривні. За

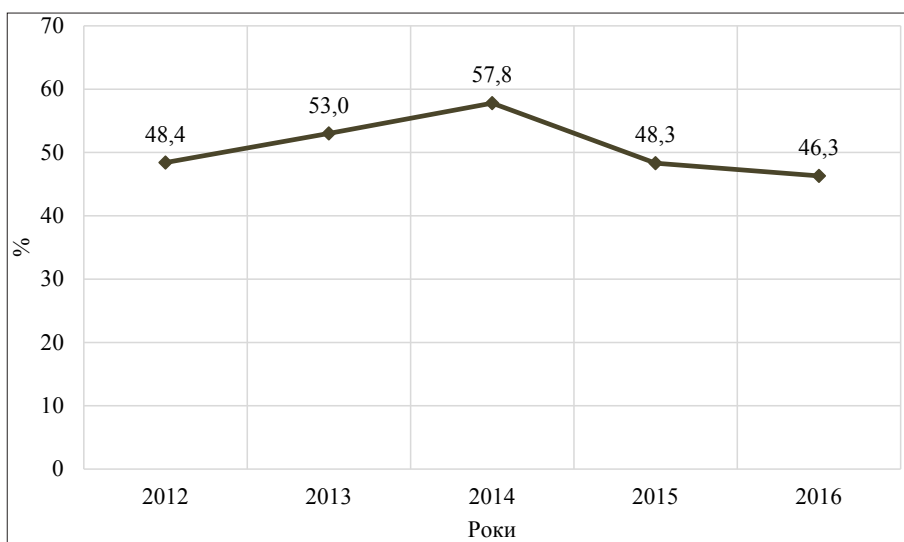

Рис. 2. Динаміка рівня монетизації в Україні впродовж 2012-2016 років

Джерело: складено автором на підставі [4]

2014 рік гривня знецінилась відносно курсу долара США на 97,3%, а до євро на 74,2% [8].

Валютний ринок у 2015 році також характеризувався волатильністю гривні. Курс гривні відносно долара США девальвував на 45,6%. Основними чинниками зростання волатильності національного валютного ринку було сезонне збільшення попиту на валюту у зв'язку із розрахунками за імпортовані енергоносії, зростання невизначеності через затримку бюджетного процесу, та надходжень офіційного фінансування [9].

У 2016 році продовжилось зростання курсу гривні відносно іноземних валют. У 2016 році курс долара США відносно гривні у середньому становив – 27,19 грн, а євро – 28,42 грн.

Відзначимо, що на валютно-курсову політику впливає рівень дефіциту бюджету та рівень зовнішнього боргу.

За період 2012 - 2016 років міжнародні резерви Національного банку України різко зменшилися і становили: 2012 рік – 24546, 19 млн дол. США; 2013 рік – 20415, 71 млн дол. США; 2014 рік – 7533,33 млн дол. США; 2015 рік – 13299,99 млн дол. США; 2016 рік – 15539,33 млн дол. США. Вважається, що міжнародні резерви можуть використовуватись для фінансування дефіциту балансу поточних операцій, на обслуговування зовнішнього боргу, проведення курсової політики, яка стосується валютних інтервенцій та інші.

Отже, на сьогоднішній день однією з проблем регулювання бюджетного і монетарного механізмів є узгодження дій уряду і Національного банку України й уникнення заміщення монетарних інструментів фінансовими, що негативно впливає на розвиток економіки.

Висновки. Дослідження механізму грошово-кредитного регулювання показало існування проблем щодо узгодження механізмів монетарної та бюджетної політики, адже їх ефективна реалізація залежить як від умілого поєднання відповідних методів та інструментів, так і від визначення відповідальності та результативності кожної з політик при досягненні спільних цілей.

1. Виконання державного бюджету [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/budget/>
2. Статистика зовнішнього боргу [Електронний ресурс] / Національний банк України. URL: bank.gov.ua/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=656138&cat_id=44446#4
3. Грошово – кредитна статистика та фінансова статистика за 2012-2016 рр. [Електронний ресурс] / Національний банк України. URL: bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=84961
4. Статистичний бюлетень Національного банку України [Електронний ресурс] / Національний банк України. URL: bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=57897/2012-2016.ppt
5. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют [Електронний ресурс] / Національний банк України. URL: bank.gov.ua/control/uk/curmetal/detail/currency?period=daily/2012-2016.ppt
6. Річний звіт НБУ 2012 рік [Електронний ресурс] / Національний банк України. URL: bank.gov.ua/doccatalog/document?id=2150782
7. Річний звіт НБУ 2013 рік [Електронний ресурс] / Національний банк України. URL: bank.gov.ua/doccatalog/document?id=8253030
8. Річний звіт НБУ 2014 рік [Електронний ресурс] / Національний банк України. URL: bank.gov.ua/doccatalog/document?id=17568764
9. Річний звіт НБУ 2015 рік [Електронний ресурс] / Національний банк України. URL: bank.gov.ua/doccatalog/document?id=31669311

E-mail: viktoriia.myronchuk@gmail.com

УДК 658:656.2(477)

Островерх Г.Є.

аспірант кафедри економіки та управління
виробничим і комерційним бізнесом,

Український державний університет залізничного транспорту

ЗАСТОСУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ПІДХОДУ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ

В статті розглядається управлінський підхід до збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту України, який передбачає застосування управлінських інноваційних рішень. «Управлінський підхід» можна розуміти нову систему організації і управління, або нову управлінську технологію для забезпечення організаційно-методичного розвитку, а у багатьох випадках нововведення в управлінні створюється завдяки реформуванню існуючих систем, технологій, процесів (перепроєктування, реінжиніринг). Наведено приклади застосування управлінських рішень на підприємства залізничного транспорту та розкрито властивості управлінських рішень та представлено порівняльну характеристику виявлення наведених властивостей за типами інновацій. Процес такого роду перетворення передбачає розв'язання комплексу стандартних аналітичних завдань за певними аспектами економічної діяльності: характер використання виробничих ресурсів, собівартість товарної продукції, фінансовий стан підприємств залізничного транспорту України.

Ключові слова: система управління, управлінська інновація, управлінський підхід, адаптивна гнучкість, промислові підприємства залізничного транспорту.

ПРИМЕНЕНИЕ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ ПОДХОДОВ ДЛЯ ЭФФЕКТИВНОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА УКРАИНЫ

Островерх А.Е.

В статье рассматривается управленческий подход к устойчивому развитию предприятий железнодорожного транспорта Украины, который предусматривает применение управленческих инновационных решений. «Управленческий подход» можно понимать новую систему организации и управления, или новую управленческую технологию для обеспечения организационно-методического развития, а во многих случаях нововведения в управлении создаются благодаря реформированию существующих систем, технологий, процессов (перепроектирование, реинжиниринг). Приведены примеры применения управленческих решений на предприятия железнодорожного транспорта и раскрыты свойства управленческих решений и представлена сравнительная характеристика выявления указанных свойств по типам инноваций. Процесс такого рода преобразования пред-